

Bryssel, 15. maaliskuuta 2024
(OR. en)

7507/24

Toimielinten välinen asia:
2022/0398(COD)

CODEC 719
JAI 427
COPEN 129
DROIPEN 63
ENFOPOL 117
PE 46

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelystä – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset (Strasbourg, 11.–14. maaliskuuta 2024)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen¹ mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta asiasta päästäisiin yhteisymmärrykseen jo ensimmäisessä käsittelyssä.

Tässä yhteydessä kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan (LIBE) puheenjohtaja Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR (S&D, ES) esitti valiokunnan puolesta yhden kompromissitarkistuksen (tarkistus 92) edellä mainittuun asetusehdotukseen, josta Sophia IN 'T VELD (RE, NL) oli laatinut mietintöehdotuksen. Tarkistuksesta oli sovittu edellä mainitussa epävirallisessa yhteydenpidossa. Muita tarkistuksia ei esitetty.

¹ EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

II ÄÄNESTYS

Täysistunnon äänestyksessä 12. maaliskuuta 2024 hyväksyttiin edellä mainittua direktiiviehdotusta koskeva kompromissitarkistus (tarkistus 92). Näin tarkistettu komission ehdotus muodostaa Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, joka on liitteenä olevassa lainsäädäntöpäätöslauselmassa².

Euroopan parlamentin kanta vastaa sitä, mitä toimielinten kesken oli aiemmin sovittu. Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä Euroopan parlamentin kanta.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa sanamuodossa.

² Lainsäädäntöpäätöslauselmassa olevaan Euroopan parlamentin kannan versioon on merkitty komission ehdotukseen tehdyistä tarkistuksista johtuvat muutokset. Lisäykset komission tekstiin on *lihavoitu ja kursivoitu*. Poistot on osoitettu merkillä ”■”.

P9_TA(2024)0125

Unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittely

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 12. maaliskuuta 2024 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelystä (COM(2022)0684 – C9-0401/2022 – 2022/0398(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2022)0684),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0401/2022),
- ottaa huomioon unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisen määrittelemisestä rikollisuuden alaksi, joka täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset, 28 päivänä marraskuuta 2022 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2022/2332¹ ja erityisesti sen 1 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 23. maaliskuuta 2023 antaman lausunnon²,
- ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 20. joulukuuta 2023 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,

¹ EUVL L 308, 29.11.2022, s. 18.

² EUVL C 184, 25.5.2023, s. 59.

- ottaa huomioon budjettivaliokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0235/2023),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

**Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 12. maaliskuuta 2024,
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/... antamiseksi unionin rajoittavien
toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelystä ja direktiivin
(EU) 2018/1673 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 83 artiklan
1 kohdan,

ottavat huomioon unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisen määrittelemisestä rikollisuuden
alaksi, joka täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa
tarkoitettut edellytykset, 28 päivänä marraskuuta 2022 annetun neuvoston päätöksen
(EU) 2022/2332¹ ja erityisesti sen 1 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean antaman lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä³,

¹ EUVL L 308, 29.11.2022, s. 18.

² EUVL C 184, 25.5.2023, s. 59.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. maaliskuuta 2024.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokkaan soveltamisen ja sisämarkkinoiden eheyden varmistamiseksi sekä korkean turvallisuustason saavuttamiseksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella on tarpeen vahvistaa vähimmäissäännöt, jotka koskevat unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelyä.
- (2) Unionin rajoittavat toimenpiteet, kuten varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevat toimenpiteet, varojen ja taloudellisten resurssien saataville asettamista koskevat kiellot ja maahanpääsyä jäsenvaltion alueelle tai kauttakulkua jäsenvaltion alueen kautta koskevat kiellot sekä alakohtaiset taloudelliset ja rahoitukselliset toimenpiteet ja asevientikiellot, ovat keskeinen väline Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa vahvistettujen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden edistämiseksi. Näitä tavoitteita ovat esimerkiksi unionin arvojen, turvallisuuden, riippumattomuuden ja koskemattomuuden turvaaminen, demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden lujittaminen ja tukeminen sekä rauhan säilyttäminen, konfliktien estäminen ja kansainvälisen turvallisuuden lujittaminen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan päämäärien ja periaatteiden mukaisesti.

- (3) Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi on tarpeen, että jäsenvaltioissa on käytössä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia ja muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia kyseisten unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisesta ja että niissä on vahvistettu velvoitteita, jotka koskevat esimerkiksi ilmoittamista. Lisäksi on tarpeen, että kyseisiä seuraamuksia sovelletaan myös unionin rajoittavien toimenpiteiden kiertämiseen.
- (4) Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokas soveltaminen edellyttää yhteisiä vähimmäissääntöjä, jotka koskevat unionin rajoittavia toimenpiteitä rikkovan rikollisen toiminnan määritelmiä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tällainen toiminta on rikos, kun se tehdään tahallisesti ja kun se rikkoo kieltoa tai velvoitetta, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen tai josta säädetään unionin rajoittavan toimenpiteen täytäntöönpanemiseksi annetussa kansallisessa säännöksessä, jos kyseisen toimenpiteen kansallista täytäntöönpanoa edellytetään. Tietyn toiminnan olisi oltava rikos myös silloin, kun se on tehty törkeästä huolimattomuudesta. Tässä direktiivissä määriteltyjen rikosten osalta 'törkeän huolimattomuuden' käsitettä olisi tulkittava kansallisen lainsäädännön mukaisesti Euroopan unionin tuomioistuimen asiaan liittyvä oikeuskäytäntö huomioon ottaen. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, että sellainen unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkominen, johon liittyvien varojen, taloudellisten resurssien, tavaroiden, palveluiden, liiketoimien tai muiden toimintojen arvo on alle 10 000 euroa, ei olisi rikos. Tiettyjen rikkomusten jättäminen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle ei vaikuta unionin rajoittavista toimenpiteistä annetuissa säädöksissä vahvistettuihin velvoitteisiin, joilla varmistetaan, että rikkomuksista voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia.

- (5) Unionin rajoittavista toimenpiteistä annetuissa säädöksissä voidaan säätää vapautuksista tai poikkeuksista niissä säädettyihin kieltoihin. Toimintaa, johon joko sovelletaan unionin rajoittavista toimenpiteistä annetussa säädöksessä säädettyä vapautusta tai jonka jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet unionin rajoittavista toimenpiteistä annetun säädöksen mukaisella poikkeuksella, ei olisi pidettävä unionin rajoittavan toimenpiteen rikkomisena.
- (6) Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokas soveltaminen edellyttää erityisesti yhteisiä vähimmäissääntöjä, jotka koskevat asiaankuuluvissa neuvoston asetuksissa säädettyjen, varojen tai taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden rikkomista. Kyseisiin toimenpiteisiin sisältyvät kielto asettaa varoja tai taloudellisia resursseja suoraan tai välillisesti sellaisten luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi, jotka ovat varojen tai taloudellisten resurssien jäädyttämisen kohteena, sekä velvoite jäädyttää kaikki varat ja taloudelliset resurssit, jotka kuuluvat näille henkilöille, yhteisöille tai elimille taikka ovat näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa.
- (7) Unionin rajoittaviin toimenpiteisiin kuuluvat maahanpääsyä koskevat rajoitukset (matkustuskiellot), joiden olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan. Tällaiset toimenpiteet, joista yleensä säädetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan nojalla annetulla neuvoston päätöksellä ja jotka pannaan täytäntöön kansallisella lainsäädännöllä, edellyttävät, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet estääkseen rajoittavissa toimenpiteissä nimettyjen henkilöiden pääsyn jäsenvaltion alueen kaikkiin osiin tai heidän kauttakulkunsa sen alueen kaikkien osien kautta.

- (8) Jäsenvaltioita kannustetaan kiinnittämään erityistä huomiota kansalaisuuden ja oleskeluluvan myöntämisen mekanismeihin, jotta estetään henkilöitä, jotka ovat unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena, käyttämästä kyseisiä mekanismeja tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen.
- (9) Kaikenlaisten liiketoimien, myös rahoitustoimien, toteuttamisen tai jatkamisen sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2009/81/EY⁴, 2014/23/EU⁵, 2014/24/EU⁶ tai 2014/25/EU⁷ soveltamisalaan kuuluvien julkisia hankintoja koskevien sopimusten tai käyttöoikeussopimusten tekemisen tai täytäntöönpanon jatkamisen kolmannen valtion, kolmannen valtion elinten taikka kolmannen valtion tai kolmannen valtion elinten suoraan tai välillisesti omistamien tai niiden määräysvallassa olevien yhteisöjen ja elinten kanssa olisi oltava rikos, jos kyseisen toiminnan kieltäminen tai rajoittaminen muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

- (10) Unionin rajoittaviin toimenpiteisiin kuuluu kielto käydä tavaroilla tai palveluilla kauppaa tai tuoda, viedä, myydä, hankkia, siirtää, passittaa tai kuljettaa niitä. Tällaisten kieltojen rikkomisen olisi oltava rikos, myös silloin, kun tavarat tuodaan tai viedään kolmannesta maasta tai kolmanteen maahan niiden siirtämiseksi määräpaikkaan, jonka osalta kielto tuoda, viedä, myydä, hankkia, siirtää, passittaa tai kuljettaa kyseisiä tavaroita muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen. Myös teknisen avun, välityspalvelujen, vakuutusten ja muiden kyseisiin tavaroihin tai palveluihin liittyvien palvelujen tarjoamisen suoraan tai välillisesti olisi myös oltava rikos. Tätä varten 'tavaroiden' käsitteeseen kuuluvat tuotteet, kuten sotilasteknologia ja puolustustarvikkeet, tavarat, ohjelmistot ja teknologia, jotka sisältyvät neuvostossa 20 päivänä helmikuuta 2023 hyväksyttyyn Euroopan unionin yhteiseen puolustustarvikeluetteloon⁸ tai jotka luetellaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821⁹ liitteissä I ja IV.

⁸ EUVL C 72, 28.2.2023, s. 2.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1).

- (11) Unionin rajoittaviin toimenpiteisiin kuuluvat alakohtaiset taloudelliset ja rahoitukselliset toimenpiteet, jotka koskevat rahoituspalvelujen tarjoamista tai rahoitustoiminnan harjoittamista. Tällaisiin rahoituspalveluihin ja rahoitustoimintaan lukeutuvat muun muassa rahoitus ja rahoitusapu, sijoitusten ja sijoituspalvelujen tarjoaminen, siirtokelpoisten arvopapereiden ja rahamarkkinavälineiden liikkeeseenlaskeminen, talletusten vastaanottaminen, erikoistuneiden rahaliikenteen sanomavälityspalvelujen tarjoaminen, setelikauppa, luottoluokituspalvelujen tarjoaminen ja kryptovarojen ja -lompakoiden tarjoaminen. Kyseisten alakohtaisten taloudellisten ja rahoituksellisten toimenpiteiden rikkomisen olisi oltava rikos.
- (12) Unionin rajoittaviin toimenpiteisiin kuuluvat alakohtaiset taloudelliset ja rahoitukselliset toimenpiteet, jotka koskevat muiden palvelujen kuin rahoituspalvelujen tarjoamista. Tällaisiin palveluihin lukeutuu muun muassa oikeudellisten neuvontapalveluiden, trustipalveluiden, suhdetoimintapalveluiden, laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalveluiden, liiketoiminnan ja liikkeenjohdon konsultoinnin, tietoteknisen konsultoinnin, lähetystoimintapalveluiden ja arkkitehti- ja insinööripalveluiden tarjoaminen. Kyseisten alakohtaisten taloudellisten ja rahoituksellisten toimenpiteiden rikkomisen olisi oltava rikos.
- (13) ***Minkään tämän direktiivin säännöksen ei pitäisi katsoa asettavan luonnollisille henkilöille velvoitteita, jotka rajoittaisivat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/343¹⁰ 7 artiklassa niiden jäsenvaltioiden osalta, joita se sitoo, ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 48 artiklassa vahvistettua oikeutta olla todistamatta itseään vastaan ja oikeutta vaieta.***

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/343, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 65, 11.3.2016, s. 1).

- (14) Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokas soveltaminen edellyttää yhteisiä vähimmäissääntöjä, jotka koskevat sellaisten rikosten määrittelyä, joilla kierretään unionin rajoittavia toimenpiteitä.
- (15) Yksi esimerkki unionin rajoittavien toimenpiteiden kiertämisestä on se yhä yleistynyt käytäntö, että unionin rajoittavissa toimenpiteissä nimetyt henkilöt, yhteisöt ja elimet käyttävät, siirtävät kolmannelle osapuolelle tai muutoin luovuttavat varoja tai taloudellisia resursseja, jotka ovat suoraan tai välillisesti kyseisten nimettyjen henkilöiden, yhteisöjen tai elinten omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa, kyseisten varojen tai taloudellisten resurssien peittelemiseksi. Unionin rajoittavien toimenpiteiden kiertämiseksi katsotaan lisäksi väärin tai harhaanjohtavien tietojen antaminen, myös puutteellisten asiaankuuluvien tietojen antaminen, sen peittelemiseksi, että unionin rajoittavissa toimenpiteissä nimetty henkilö, yhteisö tai elin on niiden varojen tai taloudellisten resurssien, joihin sovelletaan unionin rajoittavia toimenpiteitä, lopullinen omistaja tai edunsaaja. Sen vuoksi kyseisen toiminnan, jolla kierretään unionin rajoittavia toimenpiteitä, olisi oltava rikos tämän direktiivin nojalla.

- (16) ***Unionin rajoittavista toimenpiteistä annetuissa säädöksissä säädetyn, toimivaltaisille hallintoviranomaisille ilmoittamista koskevan velvoitteen noudattamatta jättämisen olisi oltava rikos tämän direktiivin nojalla.***

- (17) Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokas soveltaminen edellyttää yhteisiä vähimmäissääntöjä, jotka koskevat sellaisten rikosten määrittelyä, joilla rikotaan tai jätetään täyttämättä toimivaltaisten viranomaisten tietyn toiminnan harjoittamiseen myöntämien lupien mukaisesti sovellettavia erityisedellytyksiä, jos kyseinen toiminta tällaisen luvan puuttuessa katsotaan sellaisen kiellon tai rajoituksen rikkomiseksi, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen. Minkä tahansa ilman lupaa harjoitettavan toiminnan voitaisiin tapauksen olosuhteista riippuen katsoa rikkovan unionin rajoittavia toimenpiteitä, jotka muodostuvat varojen tai taloudellisten resurssien jäädyttämisestä, matkustuskielloista, asevientikielloista tai muista alakohtaisista taloudellisista ja rahoituksellista toimenpiteistä.
- (18) Tätä direktiiviä olisi sovellettava jäsenvaltioiden määrittelemiin oikeusalan ammattilaisiin, ja heille tulisi määrätä velvoite ilmoittaa unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisesta, kun he tarjoavat palveluita, kuten oikeudellisia palveluja, rahoituspalveluja ja pankankäyntipalveluja, ammatillisen toimintansa yhteydessä. On olemassa selvä riski siitä, että kyseisten oikeusalan ammattilaisten palveluja käytetään väärin eli unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomista varten. Olisi kuitenkin säädettävä poikkeuksista velvoitteeseen ilmoittaa tiedot, jotka he ovat vastaanottaneet asiakkaaltaan tai saaneet hänestä tietää selvittäessään asiakkaansa oikeudellista asemaa tai puolustaessaan tai edustaessaan kyseistä asiakasta oikeuskäsittelyssä tai oikeuskäsittelyyn liittyen, mukaan lukien tällaisen oikeuskäsittelyn vireillepanoa tai välttämistä koskeva neuvonta. Tällaiseen oikeudelliseen neuvontaan olisi näin ollen sovellettava salassapitovelvollisuutta, paitsi jos oikeusalan ammattilainen osallistuu tarkoituksellisesti unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen, jos oikeudellista neuvontaa annetaan unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomista varten tai jos oikeusalan ammattilainen tietää, että asiakas pyytää oikeudellista neuvontaa unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomista varten.

- (19) Unionin rajoittavat toimenpiteet eivät saisi johtaa luotto- ja finanssilaitosten asiakkaiden syrjintään tai siihen, että heidät suljetaan perusteettomasti rahoituspalvelujen ulkopuolelle.
- (20) Tämän direktiivin tarkoituksena ei ole säätää rikoksena rangaistavaksi avun tarpeessa oleville henkilöille annettavaa humanitaarista apua tai ihmisten perustarpeita tukevia toimia, joita annetaan tasapuolisuuden, inhimillisyyden, puolueettomuuden ja riippumattomuuden periaatteiden ja soveltuvien osin kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti.
- (21) Tässä direktiivissä tarkoitettuun rikokseen yllyttäminen ja siinä avunanto olisi säädettävä rikoksena rangaistavaksi. Myös tiettyjen tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten yritykset olisi säädettävä rikoksena rangaistavaksi.
- (22) Luonnollisille henkilöille unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvistä tässä direktiivissä määritellyistä rikoksista määrättävien seuraamusten olisi oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia. Tätä varten olisi vahvistettava luonnollisille henkilöille määrättävän vankeusrangaistuksen enimmäiskeston vähimmäistasot. Rikosoikeudellisissa menettelyissä olisi oltava käytettävissä myös lisäseuraamuksia tai -toimenpiteitä.

- (23) Koska unionin rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan myös oikeushenkilöihin, tällaisten oikeushenkilöiden olisi oltava vastuussa unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvistä tässä direktiivissä määritellyistä rikoksista. Oikeushenkilöllä tarkoitetaan siten oikeussubjektia, jolla on tämä asema sovellettavan lainsäädännön perusteella, ei kuitenkaan valtioita tai julkisyhteisöjä niiden käyttäessä julkiseen valtaan liittyviä oikeuksia eikä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä. Jotta tämän direktiivin tavoitteet saavutettaisiin, niiden jäsenvaltioiden, joiden lainsäädännössä säädetään oikeushenkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta, olisi varmistettava, että niiden lainsäädännössä säädetään tässä direktiivissä vahvistettujen rikosoikeudellisten seuraamusten tehokkaista, varoittavista ja oikeasuhteisista tyypeistä ja tasoista. Jotta tämän direktiivin tavoitteet saavutettaisiin, niiden jäsenvaltioiden, joiden lainsäädännössä ei säädetä oikeushenkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta, olisi varmistettava, että niiden lainsäädännössä säädetään tässä direktiivissä vahvistettujen muiden kuin rikosoikeudellisten seuraamusten tehokkaista, varoittavista ja oikeasuhteisista tyypeistä ja tasoista. Tässä direktiivissä säädettyjen, siinä määritellyistä rikoksista määrättävien sakkojen enimmäistasoja olisi sovellettava ainakin tällaisten rikosten vakavimpiin muotoihin. Toiminnan vakavuus sekä kyseisten oikeushenkilöiden yksilölliset, taloudelliset ja muut olosuhteet on tärkeää ottaa huomioon sen varmistamiseksi, että määrättävä seuraamus on tehokas, varoittava ja oikeasuhteinen. Jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa sakkojen enimmäistasot joko prosenttiosuutena asianomaisen oikeushenkilön maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta tai kiinteinä määrinä. Kun jäsenvaltiot saattavat tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään, niiden olisi päätettävä, kumpaa kyseisestä kahdesta vaihtoehdosta ne käyttävät.

- (24) Jos jäsenvaltiot valitsevat oikeushenkilön maailmanlaajuiseen kokonaisliikevaihtoon perustuvan kriteerin käyttöönoton oikeushenkilöille määrättävien sakkojen määrittämisessä, niiden olisi päätettävä, lasketaanko kyseinen liikevaihto rikoksen tekemistä edeltäneen tilikauden vai sakon määräämispäätöstä edeltäneen tilikauden perusteella. Jäsenvaltioiden olisi myös harkittava sääntöjen vahvistamista sellaisia tapauksia varten, joissa sakon määrää ei ole mahdollista vahvistaa käyttäen perusteena oikeushenkilön maailmanlaajuisista kokonaisliikevaihtoa rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden olisi voitava ottaa huomioon muita kriteerejä, kuten maailmanlaajuinen kokonaisliikevaihto muulla tilikaudella. Jos kyseisiin sääntöihin sisältyy sakkojen kiinteiden määrien vahvistaminen, ei pitäisi olla tarpeen, että kyseisten määrien enimmäistasot saavuttavat tasot, jotka vahvistetaan tässä direktiivissä kiinteinä määrinä vahvistettua sakkojen enimmäistasoa koskevaksi vähimmäisvaatimukseksi.

- (25) Jos jäsenvaltiot valitsevat kiinteinä määrinä vahvistettavan sakkojen enimmäistason, tällaiset tasot olisi vahvistettava kansallisessa lainsäädännössä. Tällaisten sakkojen korkeimpia tasoja olisi sovellettava taloudellisesti vahvojen oikeushenkilöiden tekemien tässä direktiivissä määritettyjen rikosten vakavimpiin muotoihin. Jäsenvaltioiden olisi voitava määrittää kyseisten sakkojen korkeimpien tasojen laskentamenetelmä, mukana lukien niitä koskevat erityisedellytykset. Jäsenvaltioita kehoitetaan tarkastelemaan säännöllisesti kiinteinä määrinä vahvistettuja sakkojen tasoja suhteessa inflaatioasteisiin ja muihin rahan arvon vaihteluihin kansallisessa lainsäädännössään säädettyjä menettelyjä noudattaen. Jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, olisi säädettävä oman valuuttansa määräisistä sakkojen enimmäistasoista, jotka vastaavat tässä direktiivissä määritettyjä euromääräisiä tasoja sen voimaantulopäivänä. Kyseisiä jäsenvaltioita kehoitetaan tarkastelemaan säännöllisesti sakkojen tasoja myös suhteessa valuuttakurssin kehitykseen.
- (26) Sakkojen enimmäistason vahvistaminen ei rajoita tuomarien tai tuomioistuinten harkintavaltaa määrätä rikosoikeudellisissa menettelyissä asianmukaisia seuraamuksia yksittäistapauksissa. Koska tässä direktiivissä ei vahvisteta sakkojen vähimmäistasoja, tuomarien tai tuomioistuinten olisi joka tapauksessa määrättävä asianmukaisia seuraamuksia asianomaisen oikeushenkilön yksilölliset, taloudelliset ja muut olosuhteet sekä toiminnan vakavuus huomioon ottaen.

- (27) Määrättyjä seuraamustasoja olisi edelleen lähennettävä ja tällaisten tasojen vaikuttavuutta edistettävä ottamalla käyttöön yhteisiä raskauttavia asianhaaroja, jotka kansallisen lainsäädännön asiaan liittyvien säännösten mukaisesti vastaavat tehdyn rikoksen vakavuutta. 'Raskauttavien asianhaarojen' käsitteen olisi ymmärrettävä tarkoittavan joko tosiseikkoja, joiden perusteella kansallinen tuomari tai tuomioistuin voi määrätä samasta rikoksesta ankarampia rangaistuksia kuin siitä tavallisesti määrättäisiin ilman tällaisia tosiseikkoja, tai mahdollisuutta käsitellä useita rikoksia kumulatiivisesti seuraamuksen tason nostamiseksi. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että raskauttavina asianhaaroina voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti pitää vähintään yhtä seuraavista olosuhteista: rikos on tehty osana neuvoston puitepäätöksessä 2008/841/YOS¹¹ määritellyn rikollisjärjestön toimintaa; rikokseen on liittynyt väärin tai väärennettyjen asiakirjojen käyttöä; rikoksen on tehnyt ammattimainen palveluntarjoaja tällaisen ammattimaisen palveluntarjoajan ammatillisten velvollisuuksien vastaisesti; rikoksen on tehnyt tehtäviään suorittaessaan julkisen viran haltija, joka voi olla mikä tahansa asiaankuuluva julkisen viran haltija riippumatta siitä, onko hän virkasuhteessa unionissa, jäsenvaltioissa vai kolmansissa maissa, tai muu julkista tehtävää hoitava henkilö; rikos on tuottanut tai sen on odotettu tuottavan merkittäviä taloudellisia hyötyjä, tai sen avulla on vältetty huomattavia menoja, joko suoraan tai välillisesti; rikoksentekijä on tuhonnut todisteita tai pelotellut todistajia tai kantelijoita tai vaikuttanut heihin; tai kyseinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on aiemmin tuomittu lainvoiman saaneella tuomiolla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vähintään yksi kyseisistä raskauttavista asianhaaroista säädetään mahdolliseksi raskauttavaksi asianhaaraksi niiden oikeusjärjestelmässä raskauttaviin asianhaaroihin sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Joka tapauksessa olisi jatkossakin oltava tuomarin tai tuomioistuimen harkintavallassa päättää, kovenнетаanko tuomiota, kunkin yksittäistapauksen erityisolosuhteet huomioon ottaen.

¹¹ Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

- (28) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että lieventävinä asianhaaroina voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti pitää vähintään yhtä seuraavista olosuhteista: rikoksenteijä toimittaa toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne eivät muutoin olisi voineet saada, ja auttaa niitä tunnistamaan tai tuomaan oikeuden eteen muita rikoksenteijöitä; tai rikoksenteijä toimittaa toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne eivät muutoin olisi voineet saada, ja auttaa niitä löytämään todisteita. Lieventäviä asianhaaroja arvioitaessa olisi jatkossakin oltava tuomarin tai tuomioistuimen harkintavallassa päättää, lievennetäänkö tuomiota, kunkin yksittäistapauksen erityisolosuhteet huomioon ottaen. Kyseisiä olosuhteita voisivat olla esimerkiksi rikoksenteijän toimittamien tietojen luonne, niiden toimittamisen ajoitus ja niiden laajuus sekä se, missä määrin rikoksenteijä on tehnyt yhteistyötä.
- (29) Varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen, joka toteutetaan unionin rajoittavilla toimenpiteillä, on luonteeltaan hallinnollinen toimenpide. Siksi se olisi erotettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/42/EU¹² tarkoitetuista, luonteeltaan rikosoikeudellisista jäädyttämistoimenpiteistä. Jäsenvaltioiden olisi mahdollistettava tässä direktiivissä tarkoitettuihin rikoksiin liittyvien rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen. Jäsenvaltioiden, joita direktiivi 2014/42/EU sitoo, olisi tehtävä niin kyseisen direktiivin mukaisesti.

Etenkin tilanteissa, joissa nimetty henkilö tai nimetyn yhteisön tai elimen edustaja tekee tiettyjä rikoksia tai osallistuu tiettyihin rikoksiin, jotka liittyvät unionin rajoittavan toimenpiteen kiertämiseen, ***on tarpeen mahdollistaa unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen, vaikka niitä ei katsottaisi direktiivissä 2014/42/EU tarkoitetuiksi rikoksentekovälineiksi tai rikoshyödyiksi.*** Näissä tapauksissa nimetty henkilö, yhteisö tai elin voi ***peittelemisen ansiosta*** jatkaa unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien peiteltyjen varojen tai taloudellisten resurssien käyttämistä ja täysimääräistä hyödyntämistä tai luovuttaa ne. Tällaiset varat tai taloudelliset resurssit olisi sen vuoksi jäädytettävä ja tuomittava menetetyksi direktiivin 2014/42/EU mukaisesti. Vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien osapuolten oikeuksia ei tulisi rajoittaa.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (EUVL L 127, 29.4.2014, s. 39).

- (30) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava vanhentumisaikoja koskevat säännöt, jotka ovat tarpeen unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten torjumiseksi tehokkaasti, sanotun kuitenkin rajoittamatta sellaisten kansallisten sääntöjen soveltamista, joissa ei aseteta tutkintaa, syytteenpanoa ja täytäntöönpanoa koskevia vanhentumisaikoja. Jäsenvaltioiden sallitaan tämän direktiivin nojalla asettaa tässä direktiivissä säädettyjä vanhentumisaikoja lyhyemmistä vanhentumisajoista edellyttäen, että niiden oikeusjärjestelmissä tällaiset lyhyemmät vanhentumisajat voidaan keskeyttää tai pysäyttää sellaisten toimien vuoksi, jotka voidaan täsmentää kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (31) Kun otetaan huomioon rikoksentekijöiden maailmanlaajuinen toiminta sekä tässä direktiivissä määriteltyjen rikosten rajatylittävä luonne ja mahdollisuus suorittaa rajatylittäviä tutkintatoimia, jäsenvaltioiden olisi määritettävä lainkäyttövaltansa tällaisten rikosten torjumiseksi tehokkaasti.

- (32) Jotta voidaan varmistaa unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisten tutkinnan ja syytteenpanon tehokkuus, jäsenvaltioiden olisi asetettava toimivaltaisten viranomaisten saataville tehokkaita tutkintakeinoja, kuten niiden kansallisessa lainsäädännössä saatavilla olevat keinot järjestäytyneen rikollisuuden tai muiden vakavien rikostapausten torjumiseksi, jos ja siltä osin kuin kyseisten keinojen käyttö on asianmukaista ja oikeassa suhteessa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen rikosten luonteeseen ja vakavuuteen. Tällaisia keinoja voisivat olla kuuntelu, tarkkailu, mukaan lukien tekninen tarkkailu, valvotut läpilaskut, pankkitilien seuranta ja muut rahoituksen tutkintaan liittyvät välineet. Kyseisiä keinoja olisi käytettävä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja perusoikeuskirjaa kaikilta osin noudattaen. On välttämätöntä, että oikeutta henkilötietojen suojaan kunnioitetaan.
- (33) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937¹³ 4 artiklassa tarkoitetut henkilöt, jotka ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille tietoa unionin rajoittavien toimenpiteiden jo toteutetuista, meneillään olevista tai suunnitelluista rikkomisista sekä yrityksistä kiertää rajoittavia toimenpiteitä ja jotka ovat saaneet kyseiset tiedot työhön liittyvän toimintansa yhteydessä, ovat vaarassa joutua vastatoimien kohteeksi siinä yhteydessä. Unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden ilmoitukset voivat lujittaa unionin rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa tarjoamalla tietoja, jotka liittyvät esimerkiksi tosiseikkoihin, jotka koskevat unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisia, rikkomisiin liittyviä olosuhteita sekä rikkomisiin osallistuvia yksityishenkilöitä, yrityksiä ja kolmansia maita. Sen vuoksi olisi varmistettava, että käytössä on asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla tällaiset ilmoittavat henkilöt voivat käyttää luottamuksellisia kanavia, tehdä ilmoituksia toimivaltaisille viranomaisille ja joiden avulla heitä voidaan suojella kostotoimilta. Sitä varten olisi säädettävä, että unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisesta ilmoittamiseen ja rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelemiseen sovelletaan direktiiviä (EU) 2019/1937 siinä vahvistetuin edellytyksin.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

- (34) Jotta voidaan varmistaa tehokas, yhtenäinen ja johdonmukainen täytäntöönpanojärjestelmä, jäsenvaltioiden olisi organisoitava sisäinen yhteistyö ja viestintä kaikkien hallinnolliseen ja rikosoikeudelliseen täytäntöönpanoon osallistuvien toimivaltaisten viranomaistensa kesken.
- (35) Unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisten tehokkaan tutkinnan ja syytteeseenpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä keskenään Europolin, Eurojustin ja Euroopan syyttäjänviraston välityksellä ja niiden kanssa kunkin toimivaltuuksien puitteissa ja sovellettavan oikeudellisen kehyksen mukaisesti. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi myös jaettava keskenään ja komission kanssa tietoa käytännön kysymyksistä. Komissio voisi tarvittaessa perustaa asiantuntijoiden ja toimijoiden verkoston, jonka kautta voidaan jakaa parhaita käytäntöjä ja antaa apua jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jotta voidaan helpottaa unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten tutkintaa. Tällaiseen apuun ei pitäisi kuulua komission osallistuminen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toteuttamiin yksittäisiä rikostapauksia koskevaan tutkintaan ja syytteeseenpanoon, eikä sen pitäisi ymmärtää sisältävän komission taloudellista tukea tai muuta talousarviositoumusta.

I

- (36) Jotta tässä direktiivissä määriteltyihin rikoksiin voitaisiin puuttua tehokkaasti, on tarpeen, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset keräävät täsmällisiä, johdonmukaisia ja vertailukelpoisia tilastotietoja kyseisistä rikoksista. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että käytössä on riittävä järjestelmä, jonka avulla voidaan kirjata, tuottaa ja toimittaa olemassa olevia tilastotietoja tässä direktiivissä määritellyistä rikoksista. Jäsenvaltioiden on tärkeää hyödyntää kyseisiä tilastotietoja täytäntöönpanotoimien strategisessa ja operatiivisessa suunnittelussa, unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten laajuuden ja suuntausten analysoinnissa sekä kansalaisille suunnattavassa tiedotuksessa. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyviä menettelyjä koskevia asiaankuuluvia tilastotietoja, jotka poimitaan keskitetyllä tai hajautetulla tasolla koko jäsenvaltiossa jo olemassa olevista tiedoista. Komission olisi säännöllisesti arvioitava jäsenvaltioiden toimittamia tilastotietoja ja julkaistava arviointinsa tulokset kertomuksessa.

I

- (37) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2018/1673¹⁴ tehtävällä muutoksella olisi varmistettava, että unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkominen katsotaan rahanpesun esirikokseksi kyseisen direktiivin mukaisesti.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1673, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 284, 12.11.2018, s. 22).

- (38) Unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen osallistuneet yksityishenkilöt ja oikeushenkilöt on saatettava kiireesti vastuuseen teoistaan, minkä vuoksi jäsenvaltioiden olisi saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 12 kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulopäivästä.
- (39) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.■
- (40) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on 3 päivänä maaliskuuta 2023 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.

- (41) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, jotka ovat yhteisten vähimmäissääntöjen säätäminen unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten määrittelystä sekä mahdollisuudesta määrätä tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia rikosoikeudellisia seuraamuksia unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvistä rikoksista, kun otetaan huomioon, että unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkominen on luontaisesti rajatylittävää toimintaa ja että rikkomisella voidaan heikentää unionin tavoitteiden, kuten kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisen, saavuttamista ja unionin yhteisten arvojen vaalimista, vaan ne voidaan tämän direktiivin laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (42) Jäsenvaltioiden olisi tämän direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä varmistettava, että epäiltyjen tai syytettyjen henkilöiden prosessuaalisia oikeuksia kunnioitetaan. Tältä osin tämän direktiivin mukaiset velvoitteet eivät vaikuta jäsenvaltioiden velvoitteisiin, jotka perustuvat rikosoikeudellisissa menettelyissä noudatettavia prosessuaalisia oikeuksia koskevaan unionin oikeuteen, etenkin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin 2010/64/EU¹⁵, 2012/13/EU¹⁶, 2013/48/EU¹⁷, (EU) 2016/343, (EU) 2016/800¹⁸ ja (EU) 2016/1919¹⁹.
- (43) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, myös oikeutta vapauteen ja turvallisuuteen, henkilötietojen suojaa, elinkeinovapautta, omistusoikeutta, oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen, syyttömyysolettamaa ja oikeutta puolustukseen, mukaan lukien oikeus olla todistamatta itseään vastaan ja oikeus vaieta, laillisuusperiaatetta ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaatetta, mukaan lukien rikosoikeudellisten seuraamusten taannehtivuuskiellon periaate, sekä kaksoisrangaistavuuden kiellon periaatetta (ne bis in idem). Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että kyseisiä oikeuksia ja periaatteita kunnioitetaan täysimääräisesti, ja se on pantava täytäntöön vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

-
- ¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/64/EU, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 280, 26.10.2010, s. 1).
- ¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/13/EU, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 142, 1.6.2012, s. 1).
- ¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/48/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin (EUVL L 294, 6.11.2013, s. 1).
- ¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/800, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 1).
- ¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1919, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, oikeusavusta rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyille ja syytetyille henkilöille ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä etsityille henkilöille (EUVL L 297, 4.11.2016, s. 1).

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä direktiivissä vahvistetaan vähimmäissäännöt, jotka koskevat unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelyä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'unionin rajoittavilla toimenpiteillä' rajoittavia toimenpiteitä, joita unioni on hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla;
- 2) 'nimetyllä henkilöllä, yhteisöllä tai elimellä' luonnollista tai oikeushenkilöä, yhteisöä tai elintä, joka on unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena;
- 3) 'varoilla' rahoitusomaisuutta ja kaikenlaisia taloudellisia etuja, mukaan lukien muun muassa seuraavat:
 - a) käteisvarat, sekut, rahasaatavat, vekselit, maksumääräykset ja muut maksuvälineet;
 - b) talletukset rahoituslaitoksissa tai muissa yhteisöissä, tileillä olevat rahavarat, velat ja velkasitoumukset;
 - c) julkisesti myytävät ja yksityisesti myytävät arvopaperit ja velkainstrumentit, myös osakkeet ja osuudet, arvopaperitodistukset, joukkovelkakirjat, omat vekselit, optiotodistukset, debentuurit ja johdannaissopimukset;

- d) korot, osingot tai muu omaisuudesta saatava tai kertyvä tulo tai arvo;
 - e) luotot, kuittausoikeudet, takaukset, suoritustakuut tai muut rahoitussitoumukset;
 - f) remburssit, konossementit, kauppakirjat;
 - g) varoihin tai rahoituslähteisiin liittyvää osuutta osoittavat asiakirjat;
 - h) ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114²⁰ 3 artiklan 1 kohdan 5 alakohdan määritelmän mukaiset kryptovarat;***
- 4) 'taloudellisilla resursseilla' kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta, joka ei ole varoja mutta jota voidaan käyttää varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen;
- 5) 'varojen jäädyttämisellä' toimia, joilla estetään sellainen varojen siirtäminen, kuljettaminen, muuntaminen tai käyttö tai varojen käyttöön antaminen tai käsittely, joka johtaisi niiden määrän, paljouden, sijainnin, omistuksen, hallinnan, luonteen tai käyttötarkoituksen muuttumiseen taikka muuhun sellaiseen muutokseen, joka mahdollistaisi varojen käytön, omaisuudenhoito mukaan lukien;
- 6) 'taloudellisten resurssien jäädyttämisellä' toimia, joilla estetään taloudellisten resurssien käyttäminen varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen, muun muassa niitä myymällä, vuokraamalla tai kiinnittämällä.

■

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40).

3 artikla

Unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkominen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraava toiminta on rikos, kun se on tahallista ja rikkoo kieltoa tai velvoitetta, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen tai josta säädetään unionin rajoittavan toimenpiteen täytäntöönpanemiseksi annetussa kansallisessa säännöksessä, jos kansallista täytäntöönpanoa edellytetään:

- a) varojen tai taloudellisten resurssien asettaminen suoraan tai välillisesti nimetyn henkilön, yhteisön tai elimen saataville tai hyödynnettäviksi rikkoen kieltoa, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;
- b) nimetyn henkilön, yhteisön tai elimen omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevien varojen tai taloudellisten resurssien jäädyttämättä jättäminen rikkoen velvoitetta, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;
- c) nimettyjen luonnollisten henkilöiden jäsenvaltion alueelle pääsyn mahdollistaminen tai heidän kauttakulkunsa mahdollistaminen jäsenvaltion alueen kautta rikkoen kieltoa, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;

- d) liiketoimien toteuttaminen tai jatkaminen kolmannen valtion, kolmannen valtion elinten taikka kolmannen valtion tai kolmannen valtion elinten suoraan tai välillisesti omistamien tai niiden määräysvallassa olevien yhteisöjen ja elinten kanssa, mukaan lukien julkisia hankintoja koskevien sopimusten tai käyttöoikeussopimusten tekeminen tai täytäntöönpanon jatkaminen, jos kyseisen toiminnan kieltäminen tai rajoittaminen muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;
- e) kaupankäynti tavaroilla, tavaroiden tuonti, vienti, myynti, hankinta, siirto, passitus tai kuljetus sekä välityspalvelujen, teknisen avun tai muiden kyseisiin tavaroihin liittyvien palvelujen tarjoaminen, jos kyseisen toiminnan kieltäminen tai rajoittaminen muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;
- f) rahoituspalvelujen tarjoaminen tai rahoitustoiminnan harjoittaminen, jos kyseisen toiminnan kieltäminen tai rajoittaminen muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;
- g) muiden kuin f alakohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoaminen, jos kyseisen toiminnan kieltäminen tai rajoittaminen muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen;
- h) unionin rajoittavan toimenpiteen kiertäminen seuraavilla tavoilla:
 - i) nimetyn henkilön, yhteisön tai elimen suorassa tai välillisessä omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevien varojen tai taloudellisten resurssien, jotka on jäädytettävä unionin rajoittavan toimenpiteen nojalla, **käyttäminen**, siirtäminen kolmannelle osapuolelle tai muutoin luovuttaminen kyseisten varojen tai taloudellisten resurssien peittelemiseksi;

- ii) väärrien tai harhaanjohtavien tietojen antaminen sen peittelemiseksi, että nimetty henkilö, yhteisö tai elin on varojen tai taloudellisten resurssien, jotka on jäädytettävä unionin rajoittavan toimenpiteen nojalla, lopullinen omistaja tai edunsaaja;
- iii) se, että nimetty luonnollinen henkilö tai nimetyn yhteisön tai elimen edustaja jättää noudattamatta unionin rajoittavan toimenpiteen muodostavaa velvoitetta ilmoittaa toimivaltaisille hallintoviranomaisille jäsenvaltion lainkäyttöalueella sijaitsevat varat tai taloudelliset resurssit, jotka kuuluvat niille tai ovat niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa;
- iv) sen unionin rajoittavan toimenpiteen muodostavan velvoitteen noudattamatta jättäminen, jonka mukaan toimivaltaisille hallintoviranomaisille on ilmoitettava tiedot jäädytetyistä varoista tai taloudellisista resursseista taikka hallussa olevat tiedot jäsenvaltioiden alueella olevista varoista tai taloudellisista resursseista, jotka kuuluvat nimetyille henkilöille, yhteisöille tai elimille taikka jotka ovat nimettyjen henkilöiden, yhteisöjen tai elinten omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa ja joita ei ole jäädytetty, silloin kun tällaiset tiedot on saatu ammatillisen tehtävän suorittamisen aikana;

I

- i) toimivaltaisten viranomaisten tiettyyn toimintaan myöntämien lupien mukaisesti sovellettavien edellytysten rikkominen tai niiden täyttämättä jättäminen, jos kyseinen toiminta tällaisen luvan puuttuessa katsotaan sellaisen kiellon tai rajoituksen rikkomiseksi, joka muodostaa unionin rajoittavan toimenpiteen.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että seuraava toiminta ei ole rikos:

- a) tämän artiklan 1 kohdan a, b ja h alakohdassa lueteltu toiminta, kun siihen liittyvien varojen tai taloudellisten resurssien arvo on alle 10 000 euroa;
- b) tämän artiklan 1 kohdan d–g ja i alakohdassa lueteltu toiminta, kun siihen liittyvien tavaroiden, palvelujen, liiketoimien tai toimintojen arvo on alle 10 000 euroa.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vähintään 10 000 euron raja voi täyttyä sarjalla tämän artiklan 1 kohdan a, b ja d–i alakohdassa lueteltuja toimintoja, jotka ovat yhteydessä toisiinsa ja ovat samanlaisia, jos rikoksentekijä on sama.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan e alakohdassa lueteltu toiminta on rikos myös silloin, kun se on tehty törkeästä huolimattomuudesta, ainakin jos kyseinen toiminta liittyy Euroopan unionin yhteiseen puolustustarvikeluetteloon sisältyviin tuotteisiin tai asetuksen (EU) 2021/821 liitteissä I ja IV lueteltuihin kaksikäyttötuotteisiin.

I

4. Minkään 1 kohdassa säädetyn ei voida katsoa tarkoittavan sitä, että se velvoittaisi oikeusalan ammattilaisia ilmoittamaan tietoja, jotka he ovat vastaanottaneet asiakkaaltaan tai saaneet hänestä tietää selvittäessään kyseisen asiakkaan oikeudellista asemaa tai puolustaessaan tai edustaessaan kyseistä asiakasta oikeuskäsittelyssä tai oikeuskäsittelyyn liittyen, mukaan lukien oikeuskäsittelyn vireillepanoa tai välttämistä koskeva neuvonta.
5. Minkään 1, 2 ja 3 kohdassa säädetyn ei voida katsoa tarkoittavan sitä, että avun tarpeessa oleville henkilöille annettava humanitaarinen apu tai ihmisen perustarpeita tukevat toimet, joita annetaan tasapuolisuuden, inhimillisyyden, puolueettomuuden ja riippumattomuuden periaatteiden ja soveltuvin osin kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti, säädettäisiin rikoksena rangaistavaksi.

4 artikla

Yllyttäminen, avunanto ja yritys

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yllytyksestä ja avunannosta 3 artiklassa tarkoitettuun rikokseen voidaan rangaista rikoksena.
2. Jäsenvaltioiden varmistettava, että yrityksestä tehdä 3 artiklan 1 kohdan a ja c–g alakohdassa ja h alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettu rikos voidaan rangaista rikoksena.

5 artikla

Luonnollisille henkilöille määrättävät seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia seuraamuksia.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä enimmäisseuraamukseksi vankeusrangaistus.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että
 - a) 3 artiklan 1 kohdan h alakohdan iii ja iv alakohdan soveltamisalaan kuuluvista rikoksista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään yksi vuosi, jos kyseisiin rikoksiin liittyvien varojen tai taloudellisten resurssien arvo on vähintään 100 000 euroa päivänä, jona rikos tehtiin;
 - b) 3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan ja h alakohdan i ja ii alakohdan soveltamisalaan kuuluvista rikoksista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta, jos kyseisiin rikoksiin liittyvien varojen tai taloudellisten resurssien arvo on vähintään 100 000 euroa päivänä, jona rikos tehtiin;
 - c) 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamisalaan kuuluvista rikoksista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta;

- d) 3 artiklan 1 kohdan d–g ja i alakohdan soveltamisalaan kuuluvista rikoksista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta, jos kyseisiin rikoksiin liittyvien tavaroiden, palveluiden, liiketoimien tai muiden toimintojen arvo on vähintään 100 000 euroa päivänä, jona rikos tehtiin;
 - e) jos 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan soveltamisalaan kuuluvaan rikokseen liittyy Euroopan unionin yhteiseen puolustustarvikeluetteloon sisältyviä tuotteita tai asetuksen (EU) 2021/821 liitteissä I ja IV lueteltuja kaksikäyttötuotteita, tällaisesta rikoksesta voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta kyseisten tuotteiden arvosta riippumatta.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vähintään 100 000 euron raja voi täytyä sarjalla 3 artiklan 1 kohdan a, b ja d–i alakohdan soveltamisalaan kuuluvia rikoksia, jotka ovat yhteydessä toisiinsa ja ovat samanlaisia, jos rikoksentekijä on sama.
5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luonnollisille henkilöille, jotka ovat tehneet 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja rikoksia, voidaan määrätä rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia lisäseuraamuksia tai -toimenpiteitä, joihin voivat kuulua seuraavat:
- a) sakot, jotka ovat oikeassa suhteessa toiminnan vakavuuteen ja asianomaisen luonnollisen henkilön yksilöllisiin, taloudellisiin ja muihin olosuhteisiin;

- b) asiaankuuluvaan rikokseen johtaneen toiminnan harjoittamista koskevien lupien ja hyväksyntöjen peruuttaminen;
- c) kieltä toimia oikeushenkilössä saman tyyppisessä johtavassa asemassa kuin se, jota on käytetty rikoksen tekemiseen;
- d) väliaikainen kieltä asettua ehdolle julkisiin tehtäviin;
- e) jos asiaan liittyy yleinen etu, tapauskohtaisen arvioinnin jälkeen sellaisen tuomioistuimen päätöksen julkaiseminen kokonaan tai osittain, joka koskee tehtyä rikosta sekä määrättyjä seuraamuksia tai toimenpiteitä ja johon voi sisältyä tuomittujen henkilöiden henkilötietoja vain asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa.

6 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, jotka on kyseisten oikeushenkilöiden hyväksi tehnyt joko yksin tai kyseisen oikeushenkilön toimielimen jäsenenä toimien henkilö, jonka johtava asema asianomaisessa oikeushenkilössä perustuu johonkin seuraavista:
 - a) valta edustaa oikeushenkilöä;
 - b) valtuus tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta; tai
 - c) valtuus käyttää määräysvaltaa oikeushenkilössä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen, jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu henkilö on laiminlyönyt ohjaus- tai valvontatehtävänsä siten, että oikeushenkilön alaisuudessa toimiva henkilö on voinut tehdä jonkin 3 ja 4 artiklassa tarkoitetun rikoksen kyseisen oikeushenkilön hyväksi.
3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukainen oikeushenkilöiden vastuu ei estä rikosoikeudellisten menettelyjen aloittamista sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka tekevät 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja rikoksia taikka yllyttävät niihin tai avustavat niissä.

7 artikla

Oikeushenkilöille määrättävät seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 6 artiklan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia tai toimenpiteitä, joihin kuuluvat rikosoikeudelliset tai muut kuin rikosoikeudelliset sakot ja joihin voi kuulua muita rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia tai toimenpiteitä, kuten
 - a) oikeuden menettäminen julkisista varoista myönnettäviin etuuksiin tai tukiin;
 - b) julkisen rahoituksen epääminen, mukaan lukien kielto osallistua tarjouskilpailumenettelyihin sekä avustusten ja käyttöoikeuksien epääminen;
 - c) kielto harjoittaa liiketoimintaa;
 - d) asiaankuuluvaan rikokseen johtaneen toiminnan harjoittamista koskevien lupien ja hyväksyntöjen peruuttaminen;
 - e) tuomioistuimen valvontaan asettaminen;

- f) oikeushenkilön purkaminen tuomioistuimen päätöksellä;
- g) rikoksen tekemiseen käytettyjen tilojen sulkeminen;
- h) jos asiaan liittyy yleinen etu, sellaisen tuomioistuimen päätöksen julkaiseminen kokonaan tai osittain, joka koskee tehtyä rikosta sekä määrättyjä seuraamuksia tai toimenpiteitä, sanotun kuitenkin rajoittamatta yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen soveltamista.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 6 artiklan nojalla 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista rikoksista vastuussa olevalle oikeushenkilölle määrätään rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia sakkoja, joiden määrä on oikeassa suhteessa toiminnan vakavuuteen sekä asianomaisen oikeushenkilön yksilöllisiin, taloudellisiin ja muihin olosuhteisiin. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tällaisten sakkojen enimmäistaso on vähintään

- a) 3 artiklan 1 kohdan h alakohdan iii ja iv alakohdan soveltamisalaan kuuluvissa rikoksissa:
 - i) 1 prosentti oikeushenkilön maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta joko rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella, tai
 - ii) 8 000 000:aa euroa vastaava määrä;
- b) 3 artiklan 1 kohdan a–g alakohdan, h alakohdan i ja ii alakohdan sekä i alakohdan soveltamisalaan kuuluvissa rikoksissa:
 - i) 5 prosenttia oikeushenkilön maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta joko rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella, tai
 - ii) 40 000 000:aa euroa vastaava määrä.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä sellaisia tapauksia varten, joissa sakon määrää ei ole mahdollista määrittää käyttäen perusteena oikeushenkilön maailmanlaajuisia kokonaisliikevaihtoa rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella.

8 artikla

Raskauttavat asianhaarat

Siltä osin kuin seuraavat olosuhteet eivät kuulu 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten tunnusmerkistötekijöihin, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhtä tai useampaa seuraavista olosuhteista voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti pitää raskauttavana asianhaarana:

- a) rikos on tehty osana neuvoston puitepäätöksessä 2008/841/YOS tarkoitetun rikollisjärjestön toimintaa;
- b) rikokseen on liittynyt se, että rikoksentekijä on käyttänyt väriä tai väärennettyjä asiakirjoja;
- c) rikoksen on tehnyt ammattimainen palveluntarjoaja tällaisen ammattimaisen palveluntarjoajan ammatillisten velvollisuuksien vastaisesti;
- d) rikoksen on tehnyt julkisen viran haltija tehtäviään suorittaessaan tai muu julkista tehtävää hoitava henkilö;

- e) rikos on tuottanut tai sen on odotettu tuottavan merkittäviä taloudellisia hyötyjä, tai sen avulla on vältetty huomattavia menoja, joko suoraan tai välillisesti, siltä osin kuin tällaiset hyödyt tai menot voidaan määrittää;
 - f) rikoksentekijä on tuhonnut todisteita tai pelotellut todistajia tai kantelijoita;
- I**
- g) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on aiemmin tuomittu lainvoiman saaneella tuomiolla 3 ja 4 artiklan soveltamisalaan kuuluvista rikoksista.

9 artikla

Lieventävät asianhaarat

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen asiaankuuluvien rikosten yhteydessä yhtä tai useampaa seuraavista olosuhteista voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti pitää lieventävänä asianhaarana:

- a) rikoksentekijä toimittaa toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne eivät muutoin olisi voineet saada, ja auttaa niitä tunnistamaan tai tuomaan oikeuden eteen muita rikoksentekijöitä;
 - b) rikoksentekijä toimittaa toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne eivät muutoin olisi voineet saada, ja auttaa niitä löytämään todisteita.
- I**

10 artikla

Jäädättäminen ja menetetyksi tuomitseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten rikoksentekovälineiden ja rikosten tuottaman hyödyn jäädättämisen ja menetetyksi tuomitsemisen mahdollistamiseksi. Jäsenvaltioiden, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU sitoo, on toteutettava kyseiset toimenpiteet kyseisen direktiivin mukaisesti.
2. ***Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sellaisten varojen tai taloudellisten resurssien jäädättämisen ja menetetyksi tuomitsemisen mahdollistamiseksi, joihin sovelletaan unionin rajoittavia toimenpiteitä ja joiden osalta nimetty luonnollinen henkilö tai nimetyn yhteisön tai elimen edustaja tekee 3 artiklan 1 kohdan h alakohdan i tai ii alakohdan soveltamisalaan kuuluvan rikoksen tai osallistuu tällaiseen rikokseen.*** Jäsenvaltioiden on toteutettava kyseiset toimenpiteet direktiivin 2014/42/EU mukaisesti.

I

11 artikla
Vanhentumisajat

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen vanhentumisajasta, jonka puitteissa 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinta, niihin liittyvä syytteenpano, oikeudenkäynti ja niistä tuomitseminen on mahdollista riittävän pitkään sen jälkeen kun kyseiset rikokset on tehty, jotta niitä voidaan torjua tehokkaasti.
2. Sellaisten rikosten, joista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta, 1 kohdassa tarkoitetun vanhentumisajan on oltava vähintään viisi vuotta.
3. ■ Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen vähintään viiden vuoden pituisesta vanhentumisajasta, joka alkaa 3 ja 4 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta lainvoiman saaneen tuomion päivämäärästä ja jonka puitteissa seuraavat seuraamukset voidaan panna täytäntöön kyseisen tuomion jälkeen:
 - a) yli vuoden vankeusrangaistus; tai
 - b) vankeusrangaistus rikoksesta, josta voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
4. Poiketen siitä, mitä 2 ja 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää vanhentumisajasta, joka on alle viisi vuotta mutta kuitenkin vähintään kolme vuotta, edellyttäen, että tällainen vanhentumisaika voidaan keskeyttää tai pysäyttää tiettyjen toimien vuoksi.

12 artikla
Lainkäyttövalta

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jos
 - a) rikos on tehty kokonaan tai osittain sen alueella;
 - b) rikos on tehty aluksella tai ilma-aluksessa, joka on rekisteröity asianomaisessa jäsenvaltiossa tai joka purjehtii sen lipun alla;
 - c) rikoksentekijä on sen kansalainen.

■

2. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle päätöksestään ulottaa lainkäyttövaltansa yhteen tai useampaan 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, jotka on tehty sen alueen ulkopuolella, jos
- a) rikoksentekijän vakinainen asuinpaikka on sen alueella;
 - b) rikoksentekijä on kyseisen jäsenvaltion viranhaltija, joka toimii virkatehtävässään;
 - c) rikos on tehty sen alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön hyväksi;
 - d) rikos on tehty oikeushenkilön hyväksi sellaisen liiketoiminnan yhteydessä, joka tapahtuu kokonaan tai osittain kyseisen jäsenvaltion alueella.
3. Jos jokin 3 ja 4 artiklassa tarkoitettu rikos kuuluu useamman jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, kyseisten jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä määrittääkseen, mikä jäsenvaltio toteuttaa rikosoikeudelliset menettelyt. Tarvittaessa asia on annettava Eurojustin käsiteltäväksi neuvoston puitepäätöksen 2009/948/YOS²¹ 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
4. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden lainkäyttövallan harjoittamisen ehtona ei ole, että syyte voidaan nostaa vain rikoksen tekopaikkana olevan valtion ilmiannon perusteella.

²¹ Neuvoston puitepäätös 2009/948/YOS, tehty 30 päivänä marraskuuta 2009, rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta (EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42).

13 artikla

Tutkintakeinot

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkintaa ja syytteenpanoa varten on käytettävissä tehokkaat ja oikeasuhteiset tutkintakeinot. Kyseisiin keinoihin on tapauksen mukaan sisällyttävä erityisiä tutkintakeinoja, kuten järjestäytyneen rikollisuuden tai muiden vakavien rikostapausten torjumiseksi käytettävät keinot.

14 artikla

Unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisista ilmoittaminen ja tällaisista rikkomisista ilmoittavien henkilöiden suojeleminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiiviä (EU) 2019/1937 sovelletaan tämän direktiivin 3 ja 4 artiklassa tarkoitetusta unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisista ilmoittamiseen ja tällaisesta rikkomisista ilmoittavien henkilöiden suojelemiseen siinä vahvistetuin edellytykset.

15 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten välinen koordinointi ja yhteistyö jäsenvaltiossa

Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaisten viranomaistensa keskuudesta yksikkö tai elin, joka varmistaa lainvalvontaviranomaisten ja unionin rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten välisen koordinoinnin ja yhteistyön tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan rikollisen toiminnan osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta tuomioistuinten riippumattomuutta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu yksikkö tai elin vastaa seuraavista tehtävistä:

- a) yhteisten painopisteiden ja rikosoikeudellisen ja hallinnollisen täytäntöönpanon välistä suhdetta koskevan yhteisymmärryksen varmistaminen;
- b) tietojen vaihtaminen strategisia tarkoituksia varten sovellettavassa unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuissa rajoissa;
- c) yksittäisiin tutkintoihin liittyvä kuuleminen sovellettavassa unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuissa rajoissa.

■

■

16 artikla

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission, Europolin, Eurojustin ja Euroopan syyttäjänviraston välinen yhteistyö

1. Jos 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten epäillään olevan luonteeltaan rajatylittäviä, asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on harkittava kyseisiin rikoksiin liittyvien tietojen toimittamista asianmukaisille toimivaltaisille elimille.

Rajoittamatta rajatylittävää yhteistyötä ja rikosasioissa annettavaa keskinäistä oikeusapua koskevien sääntöjen soveltamista jäsenvaltiot, Europol, Eurojust, Euroopan syyttäjänvirasto ja komissio tekevät toimivaltansa mukaisesti keskenään yhteistyötä 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten torjunnassa. Tätä varten Europol ja Eurojust antavat tapauksen mukaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tarvitsemaa teknistä ja operatiivista apua niiden tutkintatoimien koordinoinnin helpottamiseksi.

2. Komissio voi tarvittaessa perustaa asiantuntijoiden ja toimijoiden verkoston, jonka kautta voidaan jakaa parhaita käytäntöjä ja antaa tarvittaessa apua jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten tutkinnan helpottamiseksi. Kyseinen verkosto voi tapauksen mukaan myös tarjota julkisesti saatavilla olevan ja säännöllisesti päivitettävän kartoituksen unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomista ja kiertämistä koskevista riskeistä tietyillä maantieteellisillä alueilla sekä tiettyjen alojen ja toimintojen osalta.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitettuun yhteistyöhön kuuluu yhteistyötä kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, kyseisessä yhteistyössä olisi kunnioitettava täysimääräisesti perusoikeuksia ja kansainvälistä oikeutta.
4. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on jaettava komission ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa usein ja säännöllisesti tietoja käytännön kysymyksistä, erityisesti kiertämistavoista, kuten rakenteista, joilla varojen todellinen omistaja ja määräysvalta salataan.

17 artikla
Tilastotiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on järjestelmä, jonka avulla voidaan kirjata, tuottaa ja antaa anonymisoituja tilastotietoja 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten ilmoittamis-, tutkinta- ja tuomioistuinvaiheista, jotta ne voivat seurata unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisen torjuntaa koskevien toimenpiteidensä tehokkuutta.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava, sanotun kuitenkin rajoittamatta muissa unionin säädöksissä säädettyjen raportointivelvoitteiden soveltamista, komissiolle vuosittain 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskevat tilastotiedot, joihin on sisällyttävä vähintään olemassa olevaa tietoa seuraavista:
 - a) niiden rikosten lukumäärä, jotka on rekisteröity tai joista on annettu tuomio jäsenvaltiossa;
 - b) niiden oikeustapausten määrä, joiden käsittely on lopetettu, myös asianomaisen rikoksen vanhentumisajan päättymisen vuoksi;
 - c) niiden luonnollisten henkilöiden lukumäärä, jotka on
 - i) asetettu syytteeseen,
 - ii) tuomittu;
 - d) niiden oikeushenkilöiden määrä, jotka on
 - i) asetettu syytteeseen,
 - ii) tuomittu tai joille on määrätty sakkoja;
 - e) määrättyjen seuraamusten tyypit ja tasot.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tilastoista julkaistaan yhteenveto vähintään kolmen vuoden välein.

18 artikla

Direktiivin (EU) 2018/1673 muuttaminen

Lisätään 2 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”w) unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkominen;”.

19 artikla

Arviointi, raportointi ja uudelleentarkastelu

1. Komissio toimittaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet tämän direktiivin noudattamiseksi. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kyseisen kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot.
2. Komissio toteuttaa ... päivään ...kuuta ... [kuusi vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä] mennessä tämän direktiivin vaikutuksen ja tehokkuuden arvioinnin, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden toimittamat vuotuiset tilastot ja käsitellään tarvetta päivittää unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten luetteloa, ja toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kyseisen kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot. Kyseiseen kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus.

20 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä]. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

21 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

22 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty ...ssa/ssä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja